



**Foaie religioasă de învățătură, cateheză și informare, pentru zidirea su-
fletească a credincioșilor**

Pentru o viață frumoasă, arzând în flacăra credinței și a iubirii

SFÂNTUL PROROC ISIE

APARE GRATUIT DUMINICA NR. 77 / 31 OCTOMBRIE ANUL III, 2021



Al celui dintre sfinți, Părintelui nostru ANTONIE CEL MARE

6. Cu cât cineva are vieța mai măsurată, cu atât e mai fericit, că nu se grijește de multe: de slujitori, de lucrători, de pământuri și de avuția dobitoacelor. Căci ținându-ne de acestea ne vom îneca în greutatea legate de ele și vom învinui pe Dumnezeu. Iată cum din pofta noastră cea de voie se adapă moartea și cum rătăcim în întunecul unei vieți cu păcate, necunoscându-ne pe noi înșine.

7. Să nu zică cineva că este cu neputință omului să ajungă la vieța cea virtuoasă, ci numai că aceasta nu este ușor, cu toate că nici cei ce au dobândit-o nu sunt pe deplin lămurii asupra acestui lucru. De vieța virtuoasă se împărtășesc toți oamenii cuvioși precum și cei cu minte iubitoare de Dumnezeu. Căci mintea cea de rând este lumească și schimbăcioasă, răsărind și gânduri bune și rele, ba și firea și-o schimbă, aplecându-se spre cele trupești. Mintea cea iubitoare de Dumnezeu însă, pedepsește păcatul care se naște în oameni cu voia lor, în urma trândăviei. **(FILOCALIA I, Capete 6 și 7).**

DUMINICA A XXII-A DUPĂ RUSALI

Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr

din „Omiliile la parabola despre saracul Lazăr și bogatul nemilostiv” Editura Sophia, București, 2002

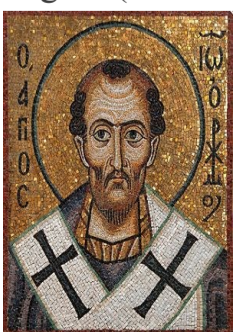
Sfântul Ioan Gură de Aur (347-407)

Ieri l-ați văzut pe Lazăr la poarta bogatului, azi îl vedeți în sânurile lui Avraam; ieri l-ați văzut lins de câini, azi îl vedeți dus cu alai de îngeri; ieri l-ați văzut în sărăcie, azi îl vedeți în desfătare; ieri l-ați văzut înfometat, azi îl vedeți în multă îmbelșugare; ieri l-ați văzut nevoindu-se, azi îl vedeți încununându-se; ieri i-ați văzut ostenele, azi îi vedeți răsplățile atât bogății cât și săracii: bogății, ca să nu socotiți că bogăția este mare lucru fără faptă bună, iar săracii ca să nu socotiți că sărăcia este vreun rău – și unora, și altora s-a făcut dascăl Lazăr.

Că dacă el în sărăcie n-a deznădăjduit, ce iertare vor avea cei ce în bogăție fac aceasta? Dacă înfometat și atât de necăjit fiind a mulțumit lui Dumnezeu, cum se vor dezvinovăți cei ce în bunăstare nu vor să ajungă la aceeași faptă bună? Și iarăși: săracii care din pricina sărăciei se mânia și se supără ce iertare vor avea, de vreme ce Lazăr, viețuind la ușa bogatului în necurmată înfometare și sărăcie și părăsire și boală, trecut de toți cu vederea, neputând vedea un altul care să pătimească la fel ca el, vedește atâta filosofie?

Să învățăm de aici a nu fericii pe bogați și a nu socoti nefericiți pe cei săraci. Ba mai degrabă, dacă este să spunem adevărul, nu e bogat cel ce are multe, ci cel ce n-are trebuință de multe; nici nu este sărac cel ce n-are nici o agonisită, ci cel care pofteste multe – după acest dreptar trebuie socotite totdeauna sărăcia și bogăția. De vei vedea, dar, pe cineva poftind multe, să îl socoti mai sărac decât toți, chiar dacă ar avea toate lucrurile din lume; de vei vedea pe cineva care nu are trebuință de multe, să crezi că este mai bogat decât oricine, chiar dacă n-ar avea nici un avut: că eu obișnuiesc să judec sărăcia și bogăția după așezarea cugetului, nu după măsura avuției.

„Și a fost, zice Scriptura, că a murit săracul și a fost dus de îngeri” (Luca 16, 22).



Aici vreau să scot o boală rea din sufletul vostru: că mulți din cei mai simpli cred că sufletele celor săvârșiți de moarte năprasnică se fac draci. Nu este așa, nu: că nu sufletele celor morți de moarte năprasnică se fac draci, ci sufletele celor ce trăiesc în păcate – și asta nu prin schimbarea firii lor, ci prin urmarea cea de bună voie a răutății dracilor. Aceasta arătându-le și iudeilor, Hristos a zis: „Voi fii ai diavolu-



lui sunteți” (Ioan 8, 44), și fii ai diavolului i-a numit nu fiindcă s-ar fi preschimbat firea lor în fire drăcească, ci fiindcă făceau faptele dracului, drept care și adaugă: „că poftele tatălui vostru voiți să faceți”. Și

iarăși, ÎnainteMergătorul: „Pui de năpârce, cine v-a arătat vouă să fugiți de mânia ceea ce va să vie? Faceți, dar, roade vrednice de pocăință; și să nu vi se pară a grăi: părinte avem pe Avraam” (Matei 3, 7-9). Că Scriptura ia în seamă nu legile înrudirii după fire, ci pe acelea ale înrudirii prin fapta bună și răutate: încât ea numește „fiu” și „frate” al cuiva pe cel de un obicei cu dânsul.

Dar pentru ce a venit diavolul cu această rea învățătură? A încercat să strice slava mucenicilor: că murind ei de moarte năprasnică, a făcut asta vrând să-i acopere de o bănuială rea – ceea ce n-a putut să facă, întrucât ei rămân cu strălucirea lor, însă a izbutit alt lucru foarte primejdios, înduplecând prin aceste învățături pe vrăjitorii ce-i slujesc lui să junghie mulți tineri simpli în nădejdea că aceia vor ajunge draci și le vor sluji.

Dar nu este așa, nu. Ce dacă dracii zic: „Sunt sufletul monahului cutare”. Nu cred, fiindcă draci sunt cei care vorbesc: că amăgesc pe cei ce îi ascultă. Pentru aceasta și Pavel le-a închis gura cu toate că spuneau adevărul, ca nu cumva, luând ei pricină [pretext], să amestece printre adevăruri și minciuni și să li se dea crezare. Că zicând ei: „Oamenii aceștia sunt robii Dumnezeului Celui Preaînalt, care vestesc vouă calea mântuirii” (Fapte 16, 17), Pavel, supărându-se, a certat duhul pitonicesc și i-a poruncit să -iasă – și doar ce lucru rău grăiseră dracii? „Oamenii aceștia sunt robii Dumnezeului Celui Preaînalt”. Dar întrucât mulți dintre cei mai simpli nu știu întotdeauna să deosebească cele spuse de draci, apostolul i-a lipsit cu totul de crezământ. „Ești dintre cei căzuți”, zice, „n-ai îndrăznire, taci, amuțește: nu ți-e îngăduit să propovăduiești, acesta este drept apostolesc; de ce răpești ceea ce nu e al tău? Taci, lepădatule”.

Așijderea a făcut și Hristos – pe dracii care îi ziceau: „Te știm Cine ești” (Matei 1, 24; Luca 4, 34) i-a certat cu multă asprime, învățându-ne ca întru nimic să nu credem pe drac, nici de ar spune vreun lucru sănătos. Știind aceasta, să nu avem deloc încredere în drac, chiar dacă spune vreun adevăr, ci să ne întoarcem și să fugim de la el, fiindcă învățăturile cele sănătoase și mântuitoare nu de la draci, ci din dumnezeiasca Scriptură pot fi aflate întru toată deplinătatea. Iar ca să te încre-

În fiecare duminică și sărbătoare, de la ora 8:00, Utrenia, Acatist, Sfânta Liturghie și Parastas (după caz).

dințezi că nu e cu put înță ca sufletul, după ieșirea sa din trup, să fie tiranisit¹⁹ de draci, ascultă ce grăiește Pavel: „Pentru că cel ce a murit s-a îndreptat de păcat” (Romani 6. 7), adică nu mai păcătuiește.

Dacă dracul nu poate sili sufletul care locuiește în trup, e limpede că nu-l poate sili nici după ieșirea din acesta. „Dar atunci cum păcătuiesc sufletele, dacă nu pot fi silite?” De bună voie și din dorința lor dându-se pe sine, nu cu sila și nici tiranisite, lucru dovedit de toți câți au biruit uneltirile dracului. De pildă, oricât l-a sâcâit pe Iov, nu l-a putut îndupleca să scoată din gura sa vreun cuvânt de hulă: de unde se vede că stă în puterea noastră a ne lăsa ori nu înduplecați de îndemnurile lui, nefiind supuși nici unei silnicii sau tiranii din partea lui. Nu doar din cele spuse mai înainte, ci și din pilda pe care o tâlcuim se vede limpede că sufletele, după ce ies din trup, nu mai rămân pe pământ, ci pleacă îndată.

Și ascultă cum. „Și a fost, zice Domnul, că a murit săracul și a fost dus de îngeri. Nu numai sufletele dreptilor, ci și ale păcătoșilor sunt duse de aici: și asta se vede din cele întâmplare cu alt bogat – că după ce i-a rodit țarina, și-a zis întru sine: „Strica-voi jitnițele mele, și mai mari le voi zidi” (Luca 12, 17-18). Nimic mai jalnic ca un gând precum acesta. Într-adevăr, și-a stricat jitnițele: că jitniți nefurate sunt nu zidurile, ci pânțele săracilor, iar el, lăsându-le pe acestea, se îngrijea de ziduri.

Așadar, ce grăiește Dumnezeu către el? Nebunule, întru această noapte sufletul tău au să-l ceară de la tine (Luca 12, 20). Și ia aminte: despre Lazăr spune că sufletul lui a fost dus de îngeri, iar aici spune că i-l cer. Acest bogat a fost dus ca un ocaș legat, iar lui Lazăr i s-a făcut alai ca unui încununat; și precum pe un luptător care primește multe răni și e stropit de sânge, iar apoi primește cununa biruinței, privitorii îl înconjură cu multă laudă și îl petrec acasă bătând din palme, heretisindu-l, privindu-l ca pe o minune – așa și pe Lazăr l-au dus atunci îngerii, iar sufletul bogatului l-au cerut oarecare puteri înfricoșate, deopotrivă trimise anume pentru acest lucru. Că sufletul nu iese de la sine către viața de dincolo, întrucât nici nu e cu puțință – că dacă mergând dintr-o cetate în alta avem nevoie de om care să ne arate drumul, cu cât mai vârtos sufletul, smuls fiind din trup și mutându-se la viața cea viitoare, va avea trebuință de călăuze?

Aceasta este pricina pentru care, având a ieși din trup, adeseori nu vrea s-o facă, și se trage înăuntru, cât mai adânc, se teme și se cutremură: fiindcă pururea ne mustră conștiința păcatelor, și mai ales în ceasul acela când avem a pleca de aici la județul cel înfricoșat de dincolo, unde vom fi trași la răspundere. Atunci, dacă a fost cineva răpitor sau lacom, sau a obijduit pe cineva, sau vrăjmaș cuiva s-a făcut fără dreptate, fie că vreun alt lucru rău a săvârșit, mulțimea păcatelor lui iese din ui-

tare, și i se înfățișează, și-i împunge conștiința. [...]

Drept aceea, păzind cu scumpătate toate cele grăite acum și mai înainte, să le păstrăm în suflet cu toată grija și prin cele spuse deja să vă pregătiți mai bine spre ascultarea celor ce se vor spune în rândurile viitoare. Și dacă veți putea, amintiți-vă tot; dacă nu, vă rog ca în loc de toate celelalte să vă amintiți măcar că a nu împărți săracilor din averea ta înseamnă a jecmani pe săraci și a-i lipsi de viață, și că nu stăpânim bunurile noastre, ci pe ale lor. Că dacă vom avea astfel de așezare sufletească, negreșit ne vom trimite înaintea noastră avuțiile și, hrânind aici pe Hristos flămând, ca niște buni neguțatori vom pune la păstrare dincolo multă marfă și vom putea să dobândim bunătățile viitoare, cu harul și iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, dimpreună cu Care Tatălui și Sfântului Duh este slava, cinstea, puterea, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

CVVIOCVB PĂISIE AĖHIORITVB CVVINTE DVHOVNICEȘTI VI DESPRE RVĖĂCIVNE

Șiragul de metanii: mitralieră împotriva diavolului

— Gheronda, ce însemnătate are șiragul de metanii?

— Șiragul de metanii este o moștenire, o binecuvântare, pe care ne-au lăsat-o Sfinții noștri Părinți. Chiar și numai pentru faptul că este moștenire de la Sfinții Părinți, îi dă o mare valoare. Vezi, unuia i-a lăsat bunicii său moștenire un lucru neînsemnat, pe care îl păstrează ca pe un talisman. Cu cât mai mult șiragul de metanii, pe care ni l-au lăsat moștenire Sfinții Părinți!

Mai demult, când nu existau ceasuri, monahii măsurau vremea de rugăciune cu șiragul de metanii, dar nodurile șiragului erau simple. Odată un pustnic, care făcea multă nevoie, multe metanii etc., a fost necăjit de diavolul, care îi desfăcea nodurile de la șiragul lui de metanii A făcut, sărmanul, metanii într-una, până ce a căzut frânt, deoarece nu putea să le numere, de vreme ce diavolul îi desfăcea mereu nodurile. Atunci i s-a arătat îngerul Domnului și l-a învățat cum să împletească nodurile, astfel încât fiecare nod să închipuiască nouă cruce După aceea diavolul, care se cutremură de Cruce, nu a mai putut să le desfăcă. Astfel, fiecare nod al șiragului

de metanii are nouă cruce, care simbolizează cele nouă cete îngerești.

— Gheronda, ce înseamnă treizeci și trei, cincizeci, o sută și trei sute de noduri pe care le au șiragurile de metanii?

— Numai numărul treizeci și trei este simbolic. El simbolizează cei treizeci și trei de ani pe care i-a trait Hristos pe pământ. Celelalte numere ne ajută numai să numărăm metaniile pe care le facem sau de câte ori rostim rugăciunea. Există mașini care au o sfoară cu un mâner la capăt și, atunci când vrei s-o pornești, tragi de câteva ori sfoară cu putere, până ce i se dezgheață uleiurile. La fel este șiragul de metanii. Este sfoară cu care tragem o dată, de două, de trei, de zece ori până ce se dezgheață uleiurile duhovnicești și pornește mașinaduhovnicească a rugăciunii neîncetate. Iar după această inimă lucrează singură rugăciunea. Dar și atunci când inima a pornit în lucrarea rugăciunii, nu trebuie să lăsăm șiragul de metanii, pentru ca să nu fie și alții îndemnați să-l lase, când încă nu a pornit inima lor să lucreze rugăciunea.

— Gheronda, atunci când țin șiragul de metanii în mână și rostesc Rugăciunea mecanic, nu cumva există primejdia de a plăcea oamenilor?

— Dacă rostești Rugăciunea la exterior, pentru a plăcea oamenilor, chiar dacă ai face bătăture la mâini, la nimic nu-ți va folosi. Îți va aduce numai oboseală și simțământul fals că, chipurile, te îndeletnicești cu Rugăciunea minții.

— Gheronda, eu nu m-am obișnuit să țin șiragul de metanii în mână.

— Să ții șiragul de metanii în mână ca să nu uiți rugăciunea, care trebuie să lucreze lăuntric, în inimă. Atunci când ieși din chilie, să nu uiți că vrăjmașul este gata de atac. De aceea, să fii ca un brav ostaș care, ieșind din adăpost, are totdeauna în mână mitralieră. Șiragul de metanii are mare putere. El este arma monahului, iar nodurile simt gloanțele care „tum-tum-tum” îi seceră pe demoni. (Traducere din limba greacă de ieromonah Ștefan Nuțescu Chilia „Bunavestire”, Schitu Lacu Sfântul Munte Athos Editura Evanghelismos București, 2013, Pag. 38 Va continua).